

JOHN F. HALL – WIELOLETNI SPECJALISTA NASA, EKSPERT PAK. "WIELE PŁASZCZYZN I SZANS WSPÓŁPRACY" [SPACE24 TV]

John Franklin Hall przez 24 lata pozostawał wysokim przedstawicielem NASA, pełniąc m.in. funkcję dyrektora ds. kontroli eksportu i współpracy międzyagencyjnej. Obecnie pracuje dla Polskiej Agencji Kosmicznej, doradzając kierownictwu PAK oraz mając swój udział w pracach nad Krajowym Programem Kosmicznym i założeniami narodowego prawa kosmicznego. W rozmowie przed kamerą Space24.pl, podczas konferencji towarzyszącej 5. edycji European Rover Challenge, amerykański ekspert dokonuje porównania między specyfiką działalności obu bliskich mu instytucji oraz dzieli się spostrzeżeniami na temat potencjału i zdolności drzemających w polskim sektorze kosmicznym.

Będący jednym z prelegentów i panelistów wydarzenia ERC Conference, towarzyszącego rozgrywkom European Rover Challenge 2019, John F. Hall opowiedział Space24 w pierwszej kolejności o podobieństwach i różnicach, jakie dostrzega między obiema agencjami kosmicznymi. "Polska Agencja Kosmiczna jest relatywnie świeżym bytem - ma zaledwie 5 lat podczas, gdy NASA świętowała niedawno 60-lecie swojego istnienia. Mamy więc tutaj bardzo różne etapy zbierania doświadczeń między PAK a NASA, ale wizje przedstawiają się bardzo podobnie" - wskazał Hall. Amerykański ekspert zaznaczył jednocześnie, że mimo różnej sytuacji i doświadczeń, obie instytucje i sektory kosmiczne miały już i nadal mają wiele sposobności do zacieśniania relacji i współdziałania przy priorytetowych projektach.

Dysponujemy już od dawna wieloma możliwościami pogłębiania współpracy między Polską a USA, w skali bardzo ważnych projektów. Przykładem może być projekt łazika Mars Curiosity, który działa w oparciu o czujniki wyprodukowane tutaj, w Polsce. Z kolei na lądowniku misji Insight znalazł się penetrator gruntu "Kret", który również powstał w Polsce, a znajduje się teraz na powierzchni Marsa. Mamy więc sporo wspólnych projektów i szans kooperacji, co dzieje się między relatywnie młodą, mniejszą agencją a długo istniejącą większą instytucją tego rodzaju.

John Franklin Hall, były dyrektor NASA ds. kontroli eksportu i współpracy międzyagencyjnej, ekspert Polskiej Agencji Kosmicznej

W swojej dalszej wypowiedzi Hall odniósł się do warunków organizacji ambitnych projektów

kosmicznych, zwracając uwagę na potrzebę rozwijania zarówno współpracy zagranicznej, jak i partnerstwa między podmiotami rządowymi a prywatnymi przedsiębiorstwami. Podkreślił przy tym, że w działalności kosmicznej nie ma zadań łatwych, a ambitne programy wymagają działania nastawionego na minimalizowanie niezmiennie tutaj występującego podwyższonego ryzyka. Stwierdził przy tym, że Polska ma znaczący potencjał uczestniczenia w tego typu wymagających misjach.

Czytaj też: [Piotr Wawrzyk, MSZ: European Rover Challenge czynnikiem rozwoju współpracy kosmicznej \[Space24 TV\]](#)

Dostrzegam wielkie szanse dla Polski, nie tylko w obszarze produkcji czujników, sensorów podczerwieni jak z łazika Curiosity, czy penetratorów i temu podobnych. Wiele zdolności z zakresu robotyki można pozyskiwać w Polsce. Wiele zdolności w zakresie sensorów, zarówno tych zdalnych, jak i działających bezpośrednio na miejscu eksploracji. Są też możliwości w zakresie produkcji bezpiecznych, ekologicznych materiałów pędnych. Macie cały szereg instytucji na swoim terytorium działających na rzecz zwiększenia zastosowań danych z obserwacji Ziemi oraz doskonalenia sposobów uzyskiwania świadomości sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej, śledzenia naturalnych obiektów w pobliżu Ziemi. Polska ma rewelacyjne zdolności w zakresie [...] teleskopów naziemnych, Polska ma też świetny potencjał w różnych obszarach wykorzystania instrumentów i możliwości wspierania programów statków kosmicznych, a niebawem też prawdopodobnie systemów nośnych i załogowych. Myślę, że to są te najważniejsze, zatem istnieje wiele obszarów, gdzie są wielkie szanse.

*John Franklin Hall, były dyrektor NASA ds. kontroli eksportu i współpracy międzyagencyjnej,
ekspert Polskiej Agencji Kosmicznej*

W miłym akcencie na koniec rozmowy, amerykański specjalista - z powodzeniem operując językiem polskim - podzielił się swoimi pozytywnymi odczuciami z dotychczasowej pracy na rzecz Polskiej Agencji Kosmicznej.

Czytaj też: [European Rover Challenge 2019 w szerokiej formule w Kielcach](#)